

ประเทศไทย
THAILAND

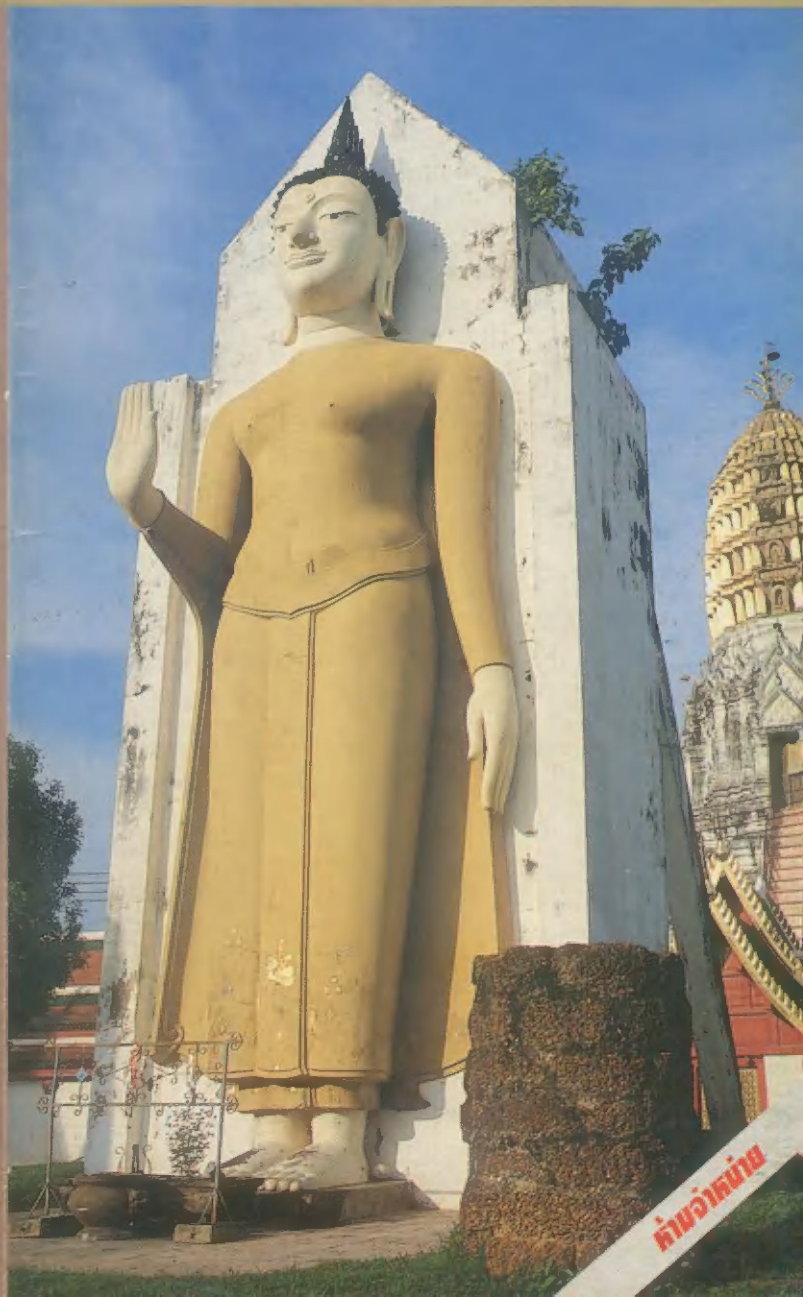
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานใหญ่ :
4 ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพฯ 10100
โทร. 281-0422 (อัตรา 20 หมายเลข)
สำนักงานชั่วคราว :
372 ถนนบำรุงเมือง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
กรุงเทพฯ 10100
โทร. 226-0060 (อัตรา 40 หมายเลข)
โทรสาร (662) 224-6221

ฟรีชมเนื้ออิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) : tatinfo@ksc15.th.com

พิษณุโลก

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ค้นคว้าค้น

ปก: พระอัฐมรามาธิบดินทรด้านหลังพระวิหารวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร

พิษณุโลกเป็นจังหวัดใหญ่ อยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 377 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 10,815.854 ตารางกิโลเมตรลักษณะภูมิประเทศมีภูเขาและที่ราบสลับป่าไม้ในเขตตะวันออกนอกนั้นเป็นที่ราบลุ่มอยู่โดยทั่วไป และมีแม่น้ำสำคัญไหลผ่าน 2 สาย คือ แม่ น้ำน่าน และแม่น้ำยม

พิษณุโลกเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สร้างเมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ 15 สมัยขอมมีอำนาจปกครองแถบนี้ แต่เดิมมีชื่อเรียกว่า "เมืองสองแคว" เนื่องจากเมืองนี้ตั้งอยู่ระหว่างแม่น้ำน่าน และแม่น้ำแควน้อย (ที่ตั้งของวัดจุฬามณีในปัจจุบัน) ในสมัยสุโขทัย ครั้งสมเด็จพระมหาธรรมราชาลิไท ได้โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองสองแควมาตั้งอยู่ ณ ที่ปัจจุบัน เมื่อประมาณปี พ.ศ. 1900 และยังเรียกว่าเมืองสองแควเรื่อยมา ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นพิษณุโลกในสมัยกรุงศรีอยุธยา รัชกาลของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เมื่อครั้งที่เสด็จมาประทับเมืองสองแควตั้งแต่ พ.ศ. 2006 จนสิ้นรัชกาลในปี พ.ศ. 2031

เมืองพิษณุโลกมีฐานะเป็นราชธานีแทนกรุงศรีอยุธยาจนถึง 25 ปี ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ และเป็นเมืองลูกหลวง ซึ่งกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาส่งมหาอุปราช หรือพระราชโอรสมาครองเมือง สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ก็ทรงมีราชสมภพ ณ เมืองนี้ และได้ทรงครองเมืองนี้เช่นกัน

ในสมัยรัตนโกสินทร์ พิษณุโลกยังคงเป็นเมืองเอกขึ้นตรงต่อกรุงเทพฯ เรื่อยมา ครั้นถึงปี พ.ศ. 2437 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะเมืองพิษณุโลกขึ้นเป็นมณฑลเรียกว่า มณฑลพิษณุโลก ต่อมาเมื่อยกเลิกการปกครองแบบมณฑลแล้ว พิษณุโลกจึงมีฐานะเป็นจังหวัดเรื่อยมาจนปัจจุบัน

จังหวัดพิษณุโลกแบ่งการปกครองออกเป็น 9 อำเภอคือ อำเภอเมือง อำเภอวังทอง อำเภอพรหมพิราม อำเภอบางระกำ อำเภอบางกระทุ่ม อำเภอ นครไทย อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอชาติตระการ อำเภอเนินมะปราง

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดอุดรธานีและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศใต้

ติดต่อกับจังหวัดพิจิตร

ทิศตะวันออก

ติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดเลย

ทิศตะวันตก

ติดต่อกับจังหวัดสุโขทัยและจังหวัดกำแพงเพชร

การคมนาคม

ทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) ถึงวังน้อยแล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 32 (สายเอเชีย) ผ่านอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท เข้านครสวรรค์ แล้วใช้เส้นทางสาย 117 ตรงสู่พิษณุโลก รวมระยะทาง 337 กิโลเมตร เป็นเส้นทางที่สะดวกที่สุด หรือจากสิงห์บุรี ใช้เส้นทางสายอินทร์บุรี-ตากฟ้า (ทางหลวงหมายเลข 11) จนถึงทางหลวงหมายเลข 12 (พิษณุโลก-หล่มสัก) ที่เขตอำเภอวังทอง เลี้ยวซ้ายไปอีก 17 กิโลเมตร เข้าสู่พิษณุโลก รวมระยะทางประมาณ 450 กิโลเมตร หากเดินทางจากจังหวัดตาก ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 12 ผ่านสุโขทัยเข้าพิษณุโลกระยะทาง 138 กิโลเมตร และทางสายเดียวกันจากขอนแก่น 391 กิโลเมตร จากแยกเพชรบูรณ์ หล่มสักมาพิษณุโลก ระยะทางประมาณ 100 กิโลเมตร เส้นทางนี้ผ่านแหล่งท่องเที่ยวสองข้างทางหลายแห่ง

รถโดยสาร บริษัท ขนส่ง จำกัด จัดบริการรถโดยสารธรรมดา และปรับอากาศทุกวัน ตั้งแต่เวลา 07.00-22.30 น. รายละเอียดติดต่อที่ โทร. 272-5228, 2725254 (ธรรมดา) โทร. 272-5299, 272-5253 (ปรับอากาศ) และที่สถานีขนส่งพิษณุโลก โทร. (055) 242-430

นอกจากนี้ยังมีรถ บขส. บริการระหว่างพิษณุโลกกับจังหวัดต่างๆ คือ อุดรดิตถ์ แพร่ ลำปาง เชียงใหม่ สุโขทัย ตาก (แม่สอด) พิจิตร เพชรบูรณ์ และขอนแก่น ทุกวัน

บริษัททัวร์ที่บริการรถประจำทางไป-กลับ ระหว่าง กรุงเทพฯ-พิษณุโลก ได้แก่

พิษณุโลกยานยนต์ทัวร์ มีรถปรับอากาศบริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.00-16.00 น. รายละเอียดติดต่อ โทร. 272-5304 สำนักงานพิษณุโลก (055) 258-647, 258-941

ถาวรฟาร์ม มีรถบริการตั้งแต่เวลา 11.00-17.00 น. รายละเอียดติดต่อ โทร. 272-0277 สำนักงานพิษณุโลก โทร. (055) 58-526, 241-044

วินทัวร์ มีรถออกทุกชั่วโมงตั้งแต่เวลา 09.00-22.30 น. รายละเอียด

ติดต่อ โทร. 272-5262 สำนักงานพิษณุโลก โทร. (055) 243-222, 258-010

รถไฟ ทางรถไฟแห่งประเทศไทย จัดบริการรถด่วนพิเศษ (สปรินต์เตอร์) รถเร็ว และรถธรรมดา จากกรุงเทพฯ ไปพิษณุโลกทุกวัน รายละเอียดสอบถามได้ที่ หน่วยบริการเดินทาง โทร. 223-7010, 223-7020 และที่สถานีรถไฟพิษณุโลก โทร. (055) 258-005

เครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด มีเที่ยวบินไปจังหวัดพิษณุโลกทุกวัน ใช้เวลาเดินทาง 50 นาที ติดต่อสำรองที่นั่งได้ที่ บริษัท การบินไทย จำกัด ถนนหลานหลวง โทร. 280-0070-90 หรือที่สำนักงานพิษณุโลก โทร. (055) 258-020, 251-671

ระยะทางจากอำเภอเมืองพิษณุโลกไปอำเภอต่าง ๆ

อำเภอนครไทย	97 กิโลเมตร
อำเภอชาติตระการ	136 กิโลเมตร
อำเภอบางระกำ	17 กิโลเมตร
อำเภอบางกระทุ่ม	35 กิโลเมตร
อำเภอพรหมพิราม	40 กิโลเมตร
อำเภอวัดโบสถ์	30 กิโลเมตร
อำเภอวังทอง	17 กิโลเมตร
อำเภอเนินมะปราง	75 กิโลเมตร

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอเมือง

วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร หรือ วัดใหญ่ เป็นวัดสำคัญที่สุดของจังหวัดพิษณุโลก ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออกริมถนนพุทธบูชา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง เป็นวัดหลวงชั้นเอก "วรมหาวิหาร" ภายในวิหารของวัดเป็นที่ประดิษฐาน "พระพุทธชินราช" หรือที่ชาวเมืองพิษณุโลกเรียกว่า "หลวงพ่อใหญ่" ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดใหญ่ หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 1 (พญาลิไท) โปรดให้สร้างขึ้นพร้อมกับพระพุทธชินสีห์ปัจจุบันประดิษฐานอยู่ที่วัดสุทัศนเทพวรารามและพระศรีศาสดา ซึ่งประดิษฐานอยู่ที่วัดบวรนิเวศวิหาร

พุทธลักษณะของพระพุทธชินราชนั้นสวยงามมาก เส้นรอบนอกพระวรกายอ่อนช้อย พระขนงโค้ง พระเกตุมาลาเป็นเปลวเพลิง พระหัตถ์มีปลายนิ้วทั้งสี่เสมอกัน ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษเรียกว่า ที่มงกุฎ ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะงดงามที่สุดในโลก มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย

และชาวต่างประเทศมาชมและสักการบูชาพระพุทธชินราชเป็นจำนวนมาก ทุก ๆ ปี จะมีงานนมัสการพระพุทธชินราชในวันขึ้น 6 ค่ำ ถึงวันขึ้น 12 ค่ำ เดือน 3 (ประมาณปลายเดือนมกราคม) เรียกว่า "งานวัดใหญ่"

ทางเข้าพระวิหารด้านหน้ามีบันไดขึ้นขนาดใหญ่ประดับมุกสวยงาม สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2299 เป็นฝีมือช่างหลวงสมัยอยุธยาตอนปลาย ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมโกศ

บริเวณหลังวิหารพระพุทธชินราช มีพระอัฐฐารส ซึ่งเป็นพระพุทธรูปยืนปางห้ามญาติสูง 18 คอก สร้างในสมัยเดียวกับพระพุทธชินราช ราว พ.ศ. 1800 เดิมประดิษฐานอยู่ในวิหารใหญ่แต่วิหารได้พังไปจนหมด เหลือเพียงเสาที่ก่อด้วยศิลาแลงขนาดใหญ่ 3-4 ต้น เรียกว่า "เนินวิหารเก่าห้อง"

ด้านหลังพระอัฐฐารส เป็นพระปรารักษ์ประธาน สร้างแบบสมัยอยุธยาตอนต้น ฐานย่อเหลี่ยมไม้ยี่สิบ สันนิษฐานว่าเดิมเป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ (ดอกบัวตูม) ซึ่งถือว่าเป็นสถาปัตยกรรมแบบสุโขทัยแท้ ต่อมาถูกแปลงให้เป็นพระปรารักษ์ในสมัยอยุธยา

นอกจากนี้ยังมี "พระเหลือ" ซึ่งพระยาลีไทรปลั่งให้ช่างนำเศษทองสัมฤทธิ์ที่เหลือจากการสร้างพระพุทธชินราช พระพุทธชินสีห์ และพระศรีศาสดามารวมกันหล่อพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดเล็ก และพระสาวกยืนอีก 2 องค์ ประดิษฐานในวิหารน้อย เรียกว่า "วิหารพระเหลือ"

วัดราชบูรณะ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ทางใต้ของวัดพระศรีมหาธาตุเล็กน้อย ตัวพระอุโบสถมีลักษณะพิเศษคือ เติ้นขนาดที่ขยายคาเป็นนาค 3 เศียร มีลักษณะอ่อนช้อยงดงาม พิจารณาตามชื่อแล้ว วัดราชบูรณะน่าจะเป็นวัดที่พระมหาจักรีบรมราชูปถัมภ์สร้างเชื่อว่าในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เนื่องจากทรงประทับอยู่ที่เมืองพิษณุโลกถึง 25 ปี และทรงมีบทบาททางบำรุงพระศาสนาที่พิษณุโลกมากที่สุด

วัดนางพญา ตั้งอยู่บริเวณเดียวกับวัดราชบูรณะ ถัดไปทางทิศตะวันออก มีลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยเดียวกับวัดราชบูรณะ ต่างกันที่วัดนางพญาไม่มีพระอุโบสถมีแต่วิหาร มีการพบกรุพระเครื่อง "นางพญา" ซึ่งมีชื่อเสียงของจังหวัดพิษณุโลกเป็นครั้งแรกใน พ.ศ. 2444 และครั้งหลังเมื่อ พ.ศ. 2497

วัดอรัญญิก ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่าน อยู่ห่างจากกำแพงเมืองประมาณ 1 กิโลเมตร บนถนนพญาเสือ ซึ่งแยกจากถนนออกาศศร

เป็นวัดที่สร้างในสมัยสุโขทัย สำหรับสงฆ์ฝ่ายอริยวาสี วัดนี้มีคูน้ำล้อมรอบตามคติสมัยสุโขทัย ถมเป็นเนินสำหรับวิหาร ด้านหลังวิหารมีเจดีย์ใหญ่ทรงลังกาเป็นเจดีย์ประธาน และมีเจดีย์บริวารสี่องค์ แต่ปัจจุบันผุพังไปมาก

วัดเจติยยอดทอง ตั้งอยู่บนถนนพญาเสือ เช่นเดียวกับวัดอริยญิก ปัจจุบันเหลือเพียงเจดีย์ทรงดอกบัวตูม ซึ่งเป็นศิลปะสมัยสุโขทัยเพียงองค์เดียวของจังหวัดที่สมบูรณ์ มีฐานกว้างประมาณ 9 เมตร สูง 20 เมตร

วัดวิหารทอง เป็นวัดใหญ่ ตั้งอยู่ติดกับสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำน่าน เยื้องกับวัดพระศรีรัตนมหาธาตุเล็กน้อย ปัจจุบันเป็นวัดร้างเหลือแต่เนินฐานเจดีย์ซึ่งมีขนาดใหญ่ และเสาหินแลงขนาดใหญ่ประมาณ 7 ต้น เดิมเป็นที่ประดิษฐานพระอัฐราชสซึ่งปัจจุบันประดิษฐานอยู่ที่วัดสระเกษ

วัดจุฬามณี ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ห่างจากตัวเมืองพิษณุโลกไปตามทางถนนบรมไตรโลกนาถ ประมาณ 5 ก.ม. วัดจุฬามณีเป็นวัดที่เก่าแก่ที่สุดของจังหวัด เคยเป็นที่ตั้งของเมืองพิษณุโลกเดิม ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่า สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงสร้างพระวิหารและเสด็จออกผนวชที่วัดนี้ เมื่อ พ.ศ. 2007 เป็นเวลา 8 เดือน 15 วัน โดยมีข้าราชการไพร่ ออกบวชตามเสด็จถึง 2,348 รูป

วัดนี้มีโบราณสถานสำคัญคือ มณฑปพระพุทธบาทจำลองและศิลาจารึก ซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้โปรดสร้างขึ้นในแผ่นจารึกมีใจความสรุปได้ว่า เมื่อ พ.ศ. 2221 สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงมีพระบรมราชโองการให้ใช้ผ้าทาบรอยพระพุทธบาท สลักลงบนแผ่นหิน พระราชทานไว้เป็นที่กราบไหว้ของฝูงชน นอกจากนี้ยังมีสิ่งสำคัญที่มีค่าสูงทางศิลปะ คือ ปรangkแบบขอม ขนาดเล็ก ฐานกว้าง 11 เมตร ยาว 18 เมตร ก่อด้วยศิลาแลง ปั้นปูนประดับลวดลายเป็นรูปหงส์สวยงามมาก

ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคมข้างศาลากลางจังหวัด เดิมคือพระราชวังจันทน์ ซึ่งเคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ภายในศาลประดิษฐานรูปหล่อของพระองค์ ขณะทรงหลังน้ำประทับชัศนีเฒ่า ประกาศอิสรภาพกรุงศรีอยุธยา กรมศิลปากรดำเนินการสร้าง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเปิดศาลนี้เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2504 ทางจังหวัดพิษณุโลกจึงถือเอาวันที่ 25 มกราคมของทุกปี เป็นวันจัดงาน

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ศาลนี้เป็นที่เคารพนับถือของชาวพิษณุโลกเป็นอย่างมาก นักท่องเที่ยวควรแวะชมและสักการะ

พระราชวังจันทน์ พระราชวังจันทน์เป็นสถานที่พระราชสมภพของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระเอกาทศรถ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม โดยเมื่อเดือนมีนาคม 2535 กรมศิลปากรได้ขุดค้นพบแนวเขตพระราชฐานพระราชวังจันทน์ในบริเวณโรงเรียน ซึ่งนับว่าเป็นการขุดค้นทางโบราณคดีและทางประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญของจังหวัด ในปัจจุบันทางกรมศิลปากรได้กลบหลุมขุดค้นบางส่วนเพื่อเป็นการอนุรักษ์โบราณสถานไว้จนกว่าจะมีการขุดค้นอย่างจริงจังอีกครั้ง อย่างไรก็ตาม ยังมีโบราณสถานบางส่วนที่ยังไม่ได้กลบไว้ให้ผู้สนใจได้ชมและศึกษาต่อไป

สระสองห้อง อยู่ทางด้านตะวันตกของพระราชวังจันทน์นอกกำแพง ปัจจุบันอยู่นอกรั้วของโรงเรียนพิษณุโลก พิศยาคม เดิมชาวบ้านเรียกว่า "หนองสองห้อง" เป็นที่ประทับสำราญพระทัยของพระมหากษัตริย์ที่มาประทับ ณ พระราชวังจันทน์

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าสิบเอก ดร. ทวี-พิมพ์ บุรณเขตต์ ตั้งอยู่ตรงข้ามกับโรงหล่อพระบูรณะไทย ถนนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอเมืองพิษณุโลก เป็นที่เก็บรวบรวมศิลปะพื้นบ้าน ตั้งแต่ชิ้นเล็กๆ จนถึงชิ้นใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา เครื่องใช้ในครัวโบราณ และเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น เครื่องวิดน้ำด้วยมือ เครื่องสีข้าว เครื่องดักสัตว์ ตลอดจนเครื่องมือในการจับหนูและแมลงสาบ

จ่าสิบเอก ดร. ทวี บุรณเขตต์ ได้รับการยกย่องว่าเป็น "คนดีศรีพิษณุโลก" คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติยกย่องให้เป็น "บุคคลดีเด่นทางวัฒนธรรมสาขาการช่างฝีมือ" ประจำปี 2526 และสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเสนอชื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศิลปะ เมื่อปี พ.ศ. 2527 เนื่องจากเป็นผู้ที่มีฝีมือในทางประติมากรรม และเป็นผู้อนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านโดยเฉพาะศิลปะของล้านนาไทยไว้มากที่สุด

พิพิธภัณฑ์นี้ เปิดให้เข้าชมทุกวันโดยไม่เก็บค่าเข้าชม ตั้งแต่เวลา 08.00-17.00 น. รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ โทร. (055) 252-121

กำแพงเมืองคูเมือง กำแพงเมืองพิษณุโลกแต่เดิมเป็นกำแพงดินเช่นเดียวกับกำแพงเมืองสุโขทัย คาดว่าสร้างขึ้นในรัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลก-

นารถเพื่อเตรียมรับศึกพระเจ้าติโลกราชแห่งราชอาณาจักรล้านนา และต่อมาในรัชการสมเด็จพระมหาจักรพรรดิได้โปรดให้ซ่อมแซมกำแพงเมืองอีกครั้งเพื่อเตรียมรับศึกพม่า พอถึงรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้โปรดให้ช่างฝรั่งเศสสร้างกำแพงใหม่โดยก่ออิฐให้แข็งแรงยิ่งขึ้น ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดให้รื้อกำแพงเมืองและป้อมต่างๆ เสียเพื่อไม่ให้พม่าซึ่งรุกรานไทยยึดเป็นที่มั่น ฉะนั้น ในปัจจุบันจึงเหลือเพียงกำแพงดินบางจุด ที่เห็นได้ชัดในขณะนี้คือบริเวณวัดโพธิญาณซึ่งอยู่ทางเหนือใกล้ๆ กำแพงสมเด็จพระนเรศวรมหาราช บริเวณวัดน้อย ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกใกล้ทางรถไฟ และบริเวณสถานีตำรวจภูธรจังหวัดพิษณุโลก

สำหรับคูเมืองที่เห็นได้ชัดคือ แนวที่ขนานกับถนนพระร่วง ทางด้านตะวันตกขนาดกว้างประมาณ 12 เมตร ซึ่งได้มีการขุดลอกเพื่อมิให้ดินขึ้นอยู่เสมอ

เรือนแพ เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของพิษณุโลก บริเวณสองฝั่งแม่น้ำน่านในเขตอำเภอเมืองพิษณุโลกมีเรือนแพตั้งเรียงรายไปตามลำน้ำจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ ชีวิตชาวแพเป็นชีวิตที่เรียบง่าย นักทัศนจรรย์นิยมถ่ายภาพไว้เป็นที่ระลึกเพราะเป็นภาพที่หาไม่ได้ง่ายๆ

มะขามยักษ์ มีอายุประมาณ 700 ปี อยู่ที่ตำบลบ้านกอกจากตัวเมืองใช้เส้นทางไปนครสวรรค์เลี้ยวซ้ายตรงคอสะพานข้ามแม่น้ำน่านไปประมาณ 700 เมตร อยู่ในบริเวณที่ดินของขุนยายไสว ภูเพ็ง ตามประวัติกล่าวว่าเดิมบริเวณนี้เป็นป่าพง วันหนึ่งมีช้างเชือกหนึ่งหลุดเข้ามาอาศัยอยู่รอบๆ ต้นมะขาม ไม่ยอมห่าง เจ้าของต้องใช้กำลังอย่างมากจึงสามารถนำช้างกลับไปได้ไม่นานช้างนั้นก็ตายในลักษณะยืนตาย ต่อมาบริเวณโคนต้นมะขามนั้นเกิดมีตะปุ่มตะป่ำงอกขึ้นจนกลายเป็นรูปหัวช้าง พร้อมทั้งมีรากงอกเป็นรูปวงและงาช้าง ซึ่งได้ผุกร่อนจนไม่อาจมองเห็นรูปร่างหัวช้างได้อีก อย่างไรก็ตาม ต้นมะขามนี้แม้กิ่งก้านสาขาใหญ่โตให้ความร่มรื่นอย่างมาก และที่คบกกด้านเหนือจะมีกล้วยไม้ติดอยู่ซึ่งจะมีดอกในเดือนหกทุกปีฉะนั้นชาวบ้านจึงทำบุญกันในวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 6 ของทุกปี มีมหรสพลิเกแสดงด้วย

สถานที่น่าสนใจ บนเส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก

(ทางหลวงหมายเลข 12)

เขาสมอแครง ตั้งอยู่ที่ตำบลวังทอง อำเภอวังทอง ห่างจากที่ว่าการ

อำเภอประมาณ 3 กิโลเมตร จากตัวเมืองพิษณุโลกไปตามถนนสายพิษณุโลก-หล่มสัก ประมาณ 14 กิโลเมตร เขานี้มีความสูง 200 เมตร ด้านซ้ายมือจะมองเห็นทิวเขาขนาดเล็กอยู่ริมทางบนเขามีสระน้ำ เรียกว่าสระสองพี่น้อง น้ำในสระนี้ใช้ได้ตลอดปี ด้วยเหตุนี้คนโบราณจึงได้ไปสร้างวัดไว้ถึง 7 วัด บัดนี้เป็นวัดร้างไปแล้วคงเหลือแต่ วัดพระพุทธรูปเขาสมอแครง หรือ วัดราชคิริทัญญาราม ตั้งอยู่เชิงเขาด้านตะวันออก เดิมเป็นวัดร้างเพิ่งจะมีพระสงฆ์มาจำพรรษา เมื่อ พ.ศ. 2496 ในบริเวณวัดมีรอยพระพุทธรูปหล่อและบนเขาด้านตะวันตกของวัดมีรอยพระบาทตะแคงติดกับหน้าผา ทางวัดมีงานนมัสการพระพุทธรูปในกลางเดือน 3 ของทุกปี

เมื่อประมาณต้นปี 2535 ได้มีการอัญเชิญพระโพธิสัตว์กวนอิมหยกขาวซึ่งแกะสลักจากหินทะเลสาบหยกขาวจากเมืองหางโจว ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นปางพิเศษที่ได้รับอนุญาติให้สร้างโดยรัฐบาลจีนโดยใช้ต้นแบบจากวัดเจ้าแม่กวนอิมพันมือเมืองหางโจว มีขนาดสูง 3 เมตร หน้า 3 ตัน พร้อมฐานบัวคว่ำ บัวหงาย ซึ่งเป็นพระโพธิสัตว์กวนอิมหยกขาวที่ใหญ่และสวยงามที่สุดในโลกมาประดิษฐาน ณ วัดราชคิริทัญญารามนี้

ส่วนอีกวัดหนึ่งที่น่าสนใจมากคือ วัดเจดีย์ยอดดวน มีพระเจดีย์ใหญ่ตั้งอยู่ตรงยอดเขา ซึ่งเป็นบริเวณที่สูงที่สุด ยอดพระเจดีย์หัก จึงเรียกว่า วัดเจดีย์ยอดดวน สันนิษฐานว่าสร้างราวสมัยพระมหาธรรมราชา (ลิไท) และซ่อมแซมในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ จากนั้นได้มีการบูรณะต่อมาอีกหลายครั้งในสมัยอยุธยา

สวนรุกขชาติสุโกณทยาน (น้ำตกวังนกแอ่น) ตั้งอยู่ในเขตอำเภอวังทอง ห่างจากจังหวัดประมาณ 33 กิโลเมตร ตามถนนสายพิษณุโลก-หล่มสักตรงหลักกิโลเมตรที่ 33 แล้วเลี้ยวขวาไปตามถนนลูกรังอีก 1 กิโลเมตร บริเวณทั่วไปร่มรื่นไปด้วยแมกไม้พันธุ์หายาก มีศาลาที่พัก 2 หลัง ที่สร้างขึ้นเพื่อรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ คราวเสด็จประพาสภาคเหนือ เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2501

ในบริเวณสวนรุกขชาติสุโกณทยาน เป็นที่ตั้งของน้ำตกวังนกแอ่นหรือน้ำตกสุโกณทยาน น้ำตกขนาดเล็กที่ไหลจากหน้าผาสูงประมาณ 10 เมตรที่เกิดจากลำธารวังทอง อันมีต้นกำเนิดมาจากแม่น้ำเข็ก นอกจากนี้ยังมี "แก่งไทร" ซึ่งมีหินน้อยใหญ่คั่นกลางลำน้ำเป็นชั้นๆ น้ำชมมาก เป็นจุดที่มีนักท่องเที่ยวนิยมไปพักผ่อนกันมาก

น้ำตกแก่งซอง อยู่ริมถนนบริเวณกิโลเมตรที่ 45 ของถนนสายพิษณุโลก-หล่มสัก น้ำตกแก่งซองเป็นน้ำตกขนาดใหญ่กว่าน้ำตกสกุณทยาน มีร้านค้าจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มริมน้ำตก

น้ำตกปอย อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 59-60 ของถนนสายพิษณุโลก-หล่มสัก เลี้ยวขวาไปตามถนนลูกรังอีก 2 กิโลเมตร อยู่บริเวณสวนป่ากระยาง ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นน้ำตกที่สวยงาม สภาพโดยรอบร่มรื่นเหมาะเป็นที่พักผ่อน

อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอวังทอง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอหล่มสัก อำเภอเมือง อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ 789,000 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2518 ที่ทำการอุทยานฯ อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 80 บนทางหลวงหมายเลข 12 สายพิษณุโลก-หล่มสัก สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาน้อยใหญ่สลับซับซ้อน เป็นต้นน้ำลำธารหลายสายที่ไหลลงสู่แม่น้ำน่าน สถานที่ที่น่าสนใจในอุทยานฯ ได้แก่

น้ำตกแก่งโสภา อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 71-72 ถนนสายพิษณุโลก-หล่มสัก มีทางลาดยางเข้าไป 2 กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ สภาพโดยรอบร่มรื่น บริเวณน้ำตกมีลานจอดรถ ท้องฟ้า และร้านขายอาหาร

สะพานสลิง เป็นสะพานแขวนข้ามแม่น้ำเข็ก ยาวประมาณ 80 เมตร อยู่ท่ามกลางป่าเบญจพรรณที่ประกอบด้วยพรรณไม้หายากชนิด อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 3 กิโลเมตร

ทุ่งแสลงหลวง สภาพพื้นที่เป็นทุ่งหญ้าโล่งใหญ่ (แบบสวันนา) อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 60 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 10 ตารางกิโลเมตร มีทางลูกรังสายที่ทำการอุทยานฯ ทุ่งแสลงหลวง ตามเส้นทางจะผ่านป่าดงดิบกลางอุทยานฯ ทำให้ได้เที่ยวชมสภาพธรรมชาติของป่าเขาลำเนาไพรอีกด้วย

ทุ่งโนนสน เป็นทุ่งหญ้าแบบสวันนา มีเนื้อที่ 10 กว่าตารางกิโลเมตร เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เพิ่งค้นพบใหม่ มีธรรมชาติสวยงาม เหมาะแก่การเดินป่าและตั้งค่ายพักแรม การเดินทาง จากที่ทำการอุทยานฯ ไปทางใต้ ตามทางลูกรังสายที่ทำการฯ-ทุ่งแสลงหลวง ประมาณ 25 กิโลเมตร ถึงทางแยกขวามือเป็นทางเดินเท้าประมาณ 15 กิโลเมตร

ทุ่งพญา เป็นทุ่งหญ้าแบบสวันนาเช่นเดียวกัน มีเนื้อที่ประมาณ 5

ตารางกิโลเมตร เป็นป่าสนที่สมบูรณ์แห่งหนึ่งในช่วงปลายฤดูฝนถึงฤดูหนาว ทุ่งพญาแห่งนี้จะมีความสวยงามเหมาะแก่การนั่งรถชมวิวดูและตั้งค่ายพักแรม การเดินทางจากทุ่งแสลงหลวงไปทางตะวันตกเฉียงใต้ อีกประมาณ 12 กิโลเมตร

ถ้ำเขาน้ำมุง อยู่ในเขตอำเภอเนินมะปราง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 81 กิโลเมตร ไปตามถนนสายพิษณุโลก-หล่มสักประมาณ 17 กิโลเมตร แล้วแยกไปตามถนนสายวังทอง-เขตราย ถึงซากเหล็ก ประมาณ 38 กิโลเมตร แล้วแยกซ้ายอีกประมาณ 26 กิโลเมตร จะถึงหมู่บ้านและทางเข้าวัดบ้านมุง ไกลออกไปอีก 2 กิโลเมตร มีภูเขาสูงชันหลายลูก ประกอบด้วยภูเขาผาแดง สะดุดตา มีถ้ำประกอบด้วยหินงอก หินย้อย เป็นหลืบ ลึกลับซับซ้อน เรียกถ้ำนี้ว่า "ถ้ำดาวถ้ำเดือน" นอกจากนี้ในเขตอุทยานฯ ยังมีถ้ำที่สวยงามอีกแห่งหนึ่งคือ "ถ้ำพระบ้านวังแดง" อยู่ที่ตำบลชมพู ห่างจากอำเภอเนินมะปราง 22 กิโลเมตร การเดินทางจากซากเหล็ก เลี้ยวขวาไปเขตรายประมาณ 10 กิโลเมตร จะมีทางแยก ร.พ.ช. ไปถึงหมู่บ้านชมพู 31 กิโลเมตร จากนั้นเดินเท้าอีกประมาณ 2 กิโลเมตร เส้นทางยังไม่สะดวกนัก

สถานที่พัก อุทยานฯ ได้จัดที่พักไว้สำหรับนักท่องเที่ยว ติดต่อจองที่พักได้ที่ กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน กรุงเทพฯ โทร. 579-0529, 579-4842

ถ้ำผาท่าพล อยู่ในเขตอำเภอเนินมะปราง ห่างจากจังหวัดประมาณ 70 กิโลเมตร ไปทางเดียวกับถ้ำเขาน้ำมุง ภายในถ้ำมีหินงอก หินย้อย มีแสงเป็นประกายสะดุดตา และบริเวณอำเภอเนินมะปรางนี้ ยังมีถ้ำที่สวยงามอีกเป็นจำนวนมาก เช่น ถ้ำเรือ ถ้ำเต่า ถ้ำนางสิบสอง ถ้ำนรศวร ถ้ำพญาค้างคาว ถ้ำน้ำ ถ้ำม่วง เป็นต้น

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอชาติตระการ

อุทยานเขาน้ำตกชาติตระการ มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอชาติตระการและอำเภอนครไทย มีเนื้อที่ 339,375 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2530 สภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นเทือกเขาและภูเขาสูงสลับซับซ้อน

การเดินทาง ที่ทำการอุทยานฯ อยู่ห่างจากตัวเมืองพิษณุโลก 145 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก เลี้ยวซ้ายที่บ้านแยง (กิโลเมตรที่ 68) เข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข 2013 ไปประมาณ 29 กิโลเมตร ไปจน

ถึงอำเภอนครไทย แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าเส้นทางสาย 1143 ไปทางอำเภอชาติตระการ 38 กิโลเมตร ก่อนถึงอำเภอชาติตระการเล็กน้อย แยกขวาทางหลวงหมายเลข 1237 อีก 10 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ หากใช้รถประจำทางสาย พิษณุโลก-ชาติตระการ ขึ้นที่สถานีขนส่งพิษณุโลก และต่อรถสองแถวสาย ชาติตระการ-บ้านนาตอน ไปยังน้ำตกชาติตระการ

สถานที่ท่องเที่ยวในอุทยานฯ ได้แก่ น้ำตกชาติตระการ หรือน้ำตก ปากรอง มีทั้งหมด 7 ชั้น หน้าผาบริเวณน้ำตก มีสีหินต่างๆ กัน ตามแต่หิน ชั้นที่เกิด ในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน จะมีฝูงผึ้งมาทำรังเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้มีอุโมงค์ผาเลข มีร่องรอยศิลปะยุคแรกของมนุษย์ เป็นรอยแกะสลักบนแผ่นหินเป็นสัญลักษณ์ต่าง ๆ ลักษณะคล้ายรูปสัตว์

อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการมีบ้านพักไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยว สำหรับที่พักรถติดต่อกองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ โทร. 579-0529, 579-4842 หรือที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ หมู่ 3 ตำบลชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก 65170

วนอุทยานภูสอยดาว ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยานเมื่อปี พ.ศ. 2534 ครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ มีเนื้อที่ประมาณ 48,962.5 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขา สูงตามแนวชายแดนไทย-ลาว บริเวณที่สูงที่สุดคือ ยอดภูสอยดาว สูงถึง 2,102 เมตร จากระดับน้ำทะเล ดังนั้นบริเวณนี้จึงถูกปกคลุมด้วยหมอกตลอดทั้งปี สภาพพื้นที่ยังมีป่าไม้สมบูรณ์ ส่วนใหญ่จะเป็นป่าเต็งรัง ป่าสนเขา ป่าดงดิบชื้น และป่าเบญจพรรณ ในส่วนหนึ่งก็เป็นป่าทุ่งหญ้าท่ามกลางป่าสนเขา ซึ่งอยู่ในระดับความสูงประมาณ 1,800 เมตร จากระดับน้ำทะเล

สถานที่น่าสนใจ ในเขตวนอุทยานภูสอยดาว

น้ำตกภูสอยดาว ตั้งอยู่ใกล้ ๆ กับที่ทำการเดิมของวนอุทยานฯ ซึ่งเป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยว โดยอยู่ริมเส้นทางสายนาแห้ว-ห้วยมุ่น เพียง 80 เมตร น้ำตกแห่งนี้มีทั้งหมด 5 ชั้น เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวผู้ผ่านไปมาจะแวะเข้ามาชมอยู่เสมอ และเป็นเส้นทางที่ต้องเดินเท้าขึ้นไปลานป่าสน

ลานป่าสน เป็นลานกว้างใหญ่ มีเนินสลับซับซ้อน ปกคลุมด้วยทุ่งหญ้าแบบสวันนา และมีป่าสนสามใบกระจายระย้าไป และในบริเวณเดียวกันยังมีพันธุ์ไม้ดอกหลายชนิดขึ้นอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะดอกหงอนนาค

นอกจากนี้ยังมีกล้วยไม้ป่าอีกมากมาย โดยมักจะขึ้นตามคาบไม้ใหญ่ ใช้เวลาเดินเท้าจากเชิงเขาขึ้นมาประมาณ 4-5 ชั่วโมง

น้ำตกสายทิพย์ เป็นน้ำตกที่เกิดจาก "ลำน้ำภาค" ซึ่งเป็นสายน้ำที่มีต้นกำเนิดมาจากป่าอันสมบูรณ์ของเทือกเขาภูสอยดาว น้ำตกแห่งนี้มีด้วยกัน 7 ชั้น อยู่ในหุบเขาทางด้านตะวันออกของป่าสน นอกจากนี้ตามหน้าผาและโขดหินตามลำธารจะถูกปกคลุมไปด้วยผืนมอสขนาดใหญ่

ทุ่งดอกหงอนนาค อยู่ทางลานป่าสนด้านตะวันออก ซึ่งเป็นรอยต่อระหว่างไทย-ลาว เป็นบริเวณที่มีดอกหงอนนาคขึ้นอยู่หนาแน่นที่สุด

การเดินทาง นักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง ควรใช้รถโดยสารสายกรุงเทพฯ-พิษณุโลก แล้วต่อรถโดยสารประจำทางไปอำเภอชาติตระการ จากนั้นเดินทางต่อไปยังวนอุทยานภูสอยดาว ซึ่งอยู่ห่างจากอำเภอไปอีกประมาณ 65 กิโลเมตร จะมีรถสองแถวประจำทางเพียงเที่ยวเดียว เวลาประมาณ 12.00 น. เท่านั้น หรือถ้าต้องการความสะดวกก็สามารถเหมารถสองแถว หรือจ้างรถกระบะของชาวบ้านแถวนั้นไปส่งได้

ขณะนี้ทางวนอุทยานฯ ยังไม่เปิดบริการที่พัก หากสนใจจะมาท่องเที่ยวภูสอยดาว ควรติดต่อเพื่อขออนุญาตมาที่วนอุทยานภูสอยดาว ล่วงหน้า 10 วัน โดยติดต่อมาที่ วนอุทยานภูสอยดาว ตำบลห้วยมุ่น อ. น้ำปาด จ. อุตรดิตถ์ 53110

สถานที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอนครไทย

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตั้งอยู่บนรอยต่อของสามจังหวัด คือ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย และอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ครอบคลุมพื้นที่ 191,875 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2527 เป็นเทือกเขาที่มีภูมิทัศน์สวยงาม มีป่าใหญ่ ปกคลุมเขียวข่มตลอดปี มีลานหินกว้างใหญ่ ซึ่งเกิดรอยแตกเป็นร่องยาว และลึกอยู่มากมาย บางตอนเป็นหน้าผาตัดชันชวนตื่นตา นอกจากนั้นดินแดนนี้ยังเคยเป็นยุทธภูมิที่สำคัญเนื่องมาจากความขัดแย้งของลัทธิและแนวความคิด ทางการเมือง นับเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานฯ มีลักษณะเด่นที่แตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

แหล่งประวัติศาสตร์ คือสถานที่ต่างๆ ที่อดีต ผกค. เคยใช้เป็นที่อยู่

อาศัยประกอบกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีอยู่มากมายหลายแห่งและได้รับการดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพเดิม เช่น

พิพิธภัณฑ์การสู้รบ (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว) อยู่ใกล้กับที่ทำการอุทยานฯ เป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การสู้รบ มีภาพแผนภูมิข้อมูล เอกสารเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ รวมทั้งมีนิทรรศการด้านธรรมชาติวิทยาหินร่องกล้าจัดแสดง นอกจากนี้ยังมีห้องประชุมจุณได้ 80 คน ใช้ในการบรรยายสรุปหรือประชุมสัมมนา และเป็นสถานที่นักท่องเที่ยวควรติดต่อขอข้อมูลก่อนเดินทางท่องเที่ยวในเขตอุทยานฯ

โรงเรียนการเมือง การทหาร อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ 6 กิโลเมตร ใช้เป็นสถานที่ให้การศึกษาตามแนวทางของลัทธิคอมมิวนิสต์ มีบ้านฝายต่างๆ และสถานพยาบาล เรียงรายกันอยู่อย่างเป็นระเบียบ

สุสาน ทบ/ท. เป็นที่ฝังศพของนักรบทหารปลดแอกแห่งประเทศไทย ที่เสียชีวิตจากการสู้รบกับทหารฝ่ายรัฐบาล ส่วนใหญ่จะอยู่ใกล้บริเวณลานเอนกประสงค์

กังหันน้ำ อยู่ตรงข้ามกับโรงเรียนการเมืองการทหาร

สำนักอานาจารรัฐ อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นสถานที่ดำเนินการทางการปกครองพิจารณาโทษผู้กระทำความผิด มีคุก สถานที่ทอผ้าและโรงซ่อมเครื่องจักรกล

หมู่บ้านมวลชน เป็นสถานที่อยู่อาศัย มีหลายหมู่บ้าน เรียงรายอยู่ในป่าริมทางที่ตัดมาจากอำเภอลำหลัก

โรงพยาบาล อยู่ห่างจากสำนักอานาจารรัฐประมาณ 2 กิโลเมตร ปัจจุบันโรงพยาบาลรัฐถูกไฟไหม้หมดแล้ว ยังคงมีอุปกรณ์การแพทย์ตั้งแสดงไว้ที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

แหล่งความงามทางธรรมชาติ ซึ่งมีลักษณะธรณีวิทยาที่ทำให้เกิดลักษณะพิเศษที่น่าพิศวง อาทิ

ลานหินแตก อยู่ห่างจากฐานพัชรินทร์ประมาณ 300 เมตร ลักษณะเป็นลานหินซึ่งมีรอยแตกเป็นแนว เป็นร่อง ขนาดแคบบ้าง กว้างบ้าง ความลึกไม่สามารถกะเนได้ รอบบริเวณปกคลุมด้วยมอสส์ ไลเคน ตะไคร้ เฟิร์น และกล้วยไม้ชนิดต่างๆ

ลานหินปุ่ม อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นหน้าผาที่มีลักษณะเป็นหินตะปุ่มตะป่ำ คาดว่าเกิดจากการสึกกร่อนตามธรรมชาติ

บริเวณนี้เคยใช้เป็นที่พักพิงของคนไข้ในโรงพยาบาล

ผาสูง อยู่ห่างจากลานหินปุ่มประมาณ 500 เมตร เป็นหน้าผาสูงชันสามารถเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกล เคยเป็นสถานที่ซึ่ง ผกค. จะขึ้นไปชูธงแดงเมื่อรบชนะ

น้ำตกศรีพัชรินทร ได้รับการตั้งชื่อเพื่อเป็นอนุสรณ์ให้กับทหารจากค่ายศรีพัชรินทรจังหวัดขอนแก่นซึ่งเป็นทหารหน่วยแรกที่ขึ้นมาบนภูหินร่องกล้า น้ำตกศรีพัชรินทรมีความสูงประมาณ 20 เมตร มีลักษณะคล้ายน้ำตกเหวสุวัตที่เขาสองนาง แต่มีขนาดเล็กกว่า บริเวณน้ำตกมีแอ่งขนาดใหญ่ที่เหมาะสำหรับเล่นน้ำ

น้ำตกर्मเกล้า-ภราดร ห่างจากโรงเรียนการเมืองประมาณ 600 เมตร มีทางแยกเดินลงน้ำตกर्मเกล้าก่อน จากนั้นน้ำตกर्मเกล้าเดินลงไปประมาณ 200 เมตร จะเป็นน้ำตกภราดร ซึ่งมีลักษณะคล้ายน้ำตกर्मเกล้าที่เกิดจากลำธารเดียวกัน แต่มีความสูงน้อยกว่ากระแสน้ำแรงกว่า

น้ำตกหมันแดง เป็นน้ำตกที่มีชั้นต่างๆ รวม 32 ชั้น มีต้นน้ำจากยอดเขาภูหมันไปตามห้วยน้ำหมัน ซึ่งมีน้ำตลอดปี

การเดินทางไปน้ำตก จากที่ทำการอุทยานฯ ใช้เส้นทางสายภูหินร่องกล้า-หล่มเก่า จนถึงกิโลเมตรที่ 18 จะมีทางแยกซ้ายซึ่งนักท่องเที่ยวจะต้องเดินเท้าเข้าสู่ป่าระยะทาง 3.5 กิโลเมตร ตามเส้นทางเดินเท้านักท่องเที่ยวจะผ่านสภาพธรรมชาติของป่าที่อุดมสมบูรณ์ มีพันธุ์ไม้ กล้วยไม้ป่า ตลอดจนสัตว์ป่านานาชนิด

น้ำตกตาดฟ้า เป็นน้ำตกที่มีความสูงมากแห่งหนึ่งในเขตภูหินร่องกล้า เดินทางโดยตามถนนลูกรังประมาณ 1 กิโลเมตร แล้วจึงเดินเท้าไปน้ำอีกประมาณ 300 เมตร

การเดินทาง อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้ามีพื้นที่อยู่ในเขตรอยต่อ 3 จังหวัด คือ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ และเลย ดังนั้นจึงสามารถเดินทางสู่ภูหินร่องกล้าได้หลายเส้นทาง ดังนี้

1. กรุงเทพฯ-พิษณุโลก-นครไทย ระยะทาง 480 กิโลเมตร การเดินทางไปภูหินร่องกล้า จากจังหวัดพิษณุโลกใช้เส้นทางหมายเลข 12 (พิษณุโลก-หล่มสัก) เลี้ยวซ้ายที่บ้านแยง กิโลเมตรที่ 68 เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 2013 ไปอีก 28 กิโลเมตร ถึงอำเภอนครไทย แล้วเลี้ยวขวาตามทางหลวงหมายเลข 2331 ไปอีก 31 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

2. กรุงเทพฯ-เพชรบูรณ์-อ.หล่มเก่า ระยะทาง 402 กิโลเมตร

นอกจากนี้ยังสามารถเดินทางจากจังหวัดใกล้เคียงได้อย่างสะดวก เช่น จากขอนแก่น เลย อุตรดิตถ์ เป็นต้น

เส้นทางที่ขึ้นสู่อุทยานภูหินร่องกล้า ปัจจุบันมีเส้นทางที่สะดวก 2 เส้นทางคือ

1. บ้านหนองกระเทียม อ. นครไทย-บ้านห้วยดินตั่ง-บ้านห้วยน้ำไข-ภูหินร่องกล้า ระยะทาง 31 กิโลเมตร เป็นทางลาดยางตลอดสาย ขึ้นได้สะดวกกว่าเส้นทางอื่น

2. อ. หล่มสัก-อ. หล่มเก่า-บ้านวังบาน-บ้านหมือมแบ่ง-บ้านมั่งทับเบิก-ภูหินร่องกล้า ระยะทาง 60 กิโลเมตร ปัจจุบันเส้นทางสายนี้ได้ลาดยางหมดแล้ว แต่ทางขึ้นไปค่อนข้างลำบากเพราะลักษณะเส้นทางค่อนข้างสูงชัน และคดเคี้ยวมาก เหมาะเป็นทางลงมากกว่า การขึ้นจากเส้นทางนี้ควรใช้รถยนต์ที่มีกำลังค่อนข้างสูง และใช้ความระมัดระวังมาก

หมายเหตุ - การเดินทางขึ้นและลงภูหินร่องกล้าทั้งสองเส้นทาง ควรใช้รถยนต์ที่มีกำลังสูงตรวจเช็คสภาพ คลัตช์ และเบรก ให้อยู่ในสภาพที่ดีมาก และต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในกรณีที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเอง การขึ้นไปภูหินร่องกล้าควรเริ่มต้นที่จังหวัดพิษณุโลก โดยรถสายพิษณุโลก-นครไทย จะออกจากสถานีขนส่งพิษณุโลกทุกๆ 1 ชั่วโมง เที่ยวแรกออกเวลา 06.00 น. และเที่ยวสุดท้ายเวลา 18.00 น. ค่าโดยสารคนละ 28 บาท ใช้เวลาเดินทาง 2 ชั่วโมง จากนั้นสามารถต่อขึ้นรถสองแถวเล็กสายนครไทย-ภูหินร่องกล้า ซึ่งมีบริการวันละ 6 เที่ยว ออกเวลา 08.00, 09.30, 12.00, 14.00 และ 15.30, 17.00 น. รถจะจอดอยู่บริเวณหน้าตลาดอำเภอนครไทย และเที่ยวกลับรถจะออกจากที่ทำการอุทยานฯ เวลา 07.30, 08.15, 11.00, 14.00 และ 17.00 น. ค่าโดยสารคนละ 25 บาท

บริการรถเข้าขึ้นภูหินร่องกล้า นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อขอเช่ารถตู้หรือรถสองแถวเล็กขึ้นภูหินร่องกล้าได้ที่บริเวณตลาด อ. นครไทย และทางแยกบ้านหนองกระเทียม หรือที่บริษัท รังทองทัวร์ ในตัวจังหวัดพิษณุโลก โทร. (055) 259-973 และบริษัท เอเบิลทัวร์แอนด์ทราเวล โทร. (055) 242-206, 246-438 ซึ่งมีรถตู้ปรับอากาศคอยบริการนักท่องเที่ยวจาก จ. พิษณุโลก ไปยังภูหินร่องกล้าเป็นประจำอีกด้วย

หมายเหตุ - เนื่องจากเส้นทางขึ้นสู่ภูหินร่องกล้ามีสภาพสูงชัน จึงไม่

แนะนำให้นำรถบัสใหญ่ขึ้น ควรเปลี่ยนเป็นรถสองแถวเล็กหรือรถตู้ที่อำเภอนครไทยหรือบ้านหนองกระเทียมจะสะดวกกว่า

อุทยานฯ มีที่พักแบบเต็นท์และบ้านติดต่อกันที่พักรักษาตัวได้ทั้งกองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ กรุงเทพมหานคร โทร. 579-0529, 579-4842 กรณีที่นำเต็นท์มาเอง อุทยานคิดค่าบำรุงสถานที่คนละ 10 บาท และยังมีบริการจัดแคมป์ไฟ คิดค่าบริการกองละ 100 บาท (อุทยานมีบริการไฟฟ้าตั้งแต่เวลา 18.30-22.00 น.)

จำปาชาวนครไทย จำปาชาวนครไทย จัดว่าเป็นต้นไม้ประเภทดอกใหญ่ที่สุดในโลกก็ว่าได้ อายุราว 700 กว่าปี เกิดมาพร้อมกับอำเภอนครไทยอยู่ในวัดกลาง ใกล้กับอำเภอนครไทย ขนาดลำต้นใหญ่ 3 เมตรเศษ สูง 9-10 เมตร

ของดีเมืองพิษณุโลก

กล้วยตากบางกระทุ่ม เป็นของฝากที่มีชื่อของจังหวัดพิษณุโลก กล้วยตากบางกระทุ่มมีเนื้อนุ่ม รสชาติหอมหวาน นำรับประทาน นักท่องเที่ยวสามารถหาซื้อได้ที่ตลาดขายของที่ระลึกในวัดใหญ่ หรือร้านค้าของที่ระลึกทั่วไปในตลาด

แหหม่นและหมอยอสุพัตรา เป็นแหหม่นสดและหมอยอที่ขึ้นชื่อของพิษณุโลก สะอาดและรสชาติอร่อย เป็นอุตสาหกรรมภายในครอบครัวของโรงงานสุพัตรา

น้ำปลาล้างระกำ อำเภอบางระกำ มีชื่อในการทำน้ำปลาล้างระกำแล้ว น้ำปลาที่นี่ ทำจากปลาสร้อยในลำน้ำยม รับรองคุณภาพได้ว่าเป็นน้ำปลาแท้

ไม้กวาดบ้านนาจาน หมู่บ้านนาจาน อำเภอชาติตระการ ประชากรมีอาชีพเสริมในการทำไม้กวาดจากดอกหญ้าแห้ง และใช้ด้ามหวายอย่างดี ฝีมือละเอียด ราคาไม่แพง

สุนัขพันธุ์บางแก้ว เป็นความภูมิใจของชาวพิษณุโลก ราคาซื้อค่อนข้างสูง กิตติศัพท์ของสุนัขบางแก้วคือ ดู ชื่อสัตย์ กตัญญูต่อผู้เลี้ยง และค่อนข้างขี้โอ้อวด ลักษณะพันธุ์แท้แน่น ปากแหลมคล้ายสุนัขจิ้งจอก หางเป็นพวง หูชัน ชอบเล่นน้ำ ทนความร้อนได้ดี ความเป็นมาของสุนัขบางแก้วมีอยู่ว่า หลวงปู่มาจำพรรษาอยู่ที่วัดชุมแสงสงคราม ท่านเป็นผู้มีเมตตา เลี้ยงสัตว์ไว้มากมาย รวมทั้งหมาป่าด้วย ต่อมาหมาป่าได้ผสมพันธุ์กับสุนัขพื้นบ้านกลายเป็น

เป็นพันธุ์ใหม่ คือพันธุ์บางแก้วมาทุกวันนี้

นอกจากนี้ จังหวัดพิษณุโลกยังมีสินค้าพื้นเมือง ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถซื้อเป็นของที่ระลึกได้อีกหลายชนิด เช่น พระพุทธรูปชินราชจำลอง ภายในอุโบสถวัดพระศรีรัตนมหาธาตุและที่ร้านบูรณะไทย ผ้าทอนครไทย หมูหยอง หมูแผ่น ร้านมิตรเสริมกิจ และหมีข้าวซึ่งมีจำหน่ายทั่วไป

รายการนำเที่ยวยอดนิยม

สามล้อทัวร์ เป็นรายการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อพานักท่องเที่ยวชมชีวิตยามราตรีของชาวเมืองพิษณุโลก โดยพาหนะราคาถูกคือ รถสามล้อ บนเส้นทางต่างๆ ในเขตตัวเมือง เช่น ย่านตลาดอาหาร ผัก ผลไม้ ย่านธุรกิจสำคัญ ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดอาหารนานาชาติ

บริเวณริมแม่น้ำน่าน ถนนพุทธบูชา ซึ่งมีให้เลือกมากมาย นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการสามล้อทัวร์ได้จากโรงแรมชั้นนำทุกแห่งในจังหวัดพิษณุโลก

งานประเพณี

ประเพณีการแข่งขันเรือยาว การแข่งเรือยาวเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของจังหวัดพิษณุโลก ที่ได้ยึดถือมาเป็นเวลาช้านาน จนกระทั่งปัจจุบัน จังหวัดพิษณุโลกจะจัดงานแข่งเรือยาวประเพณีประมาณเดือนตุลาคมของทุกปี หลังจากนำผ้าห่มหม่องค์พระพุทธรูปชินราช ในงานนี้จะมีการประกวดขบวนเรือการแข่งขันเรือยาวประเพณี และมีการประดับขบวนเรือต่างๆ สวยงามน่าชม งานนี้จัดขึ้นบริเวณแม่น้ำน่าน หน้าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
สงวนลิขสิทธิ์ หากนำไปจัดพิมพ์เพื่อการจำหน่าย

จัดทำโดย

งานพัฒนาข่าวสาร
กองบริการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานจังหวัดพิษณุโลก โทร. (055) 259001

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือเขต 3

209/7-8 ศูนย์การค้าสุริยสิทธิ์ ถ.บรมไตรโลกนาถ

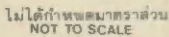
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

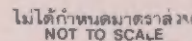
โทร.(055) 252742-3 โทรสาร (055) 252742

พื้นที่ความรับผิดชอบ : พิษณุโลก, เพชรบูรณ์, สุโขทัย

ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาต
ท่านจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

แผนที่ตัวเมืองพิษณุโลก

พิษณุโลก

สถานที่พักในเขตอำเภอเมือง (รหัสทางไกล 055)

โรงแรมจันทร์ประเสริฐ ถ.พญาไท โทร. 258298 จำนวน 25 ห้อง
ราคา 60-120 บาท

โรงแรมช้างเผือก ถ.พระองค์ดำ โทร.252822 จำนวน 52 ห้อง
ราคา 230-390 บาท

โรงแรมเทพนคร ถ.ศรีธรรมไตรปิฎก โทร.244070-6 กรุงเทพฯ.
398-2087, 398-2227 จำนวน 150 ห้อง ราคา 650-1,500 บาท

โรงแรมทีทีปแลนด์ ถ.เอกาทศรถ โทร.247800-9, 245390
จำนวน 253 ห้อง ราคา 950-2,500 บาท

โรงแรมน่านเจ้า ถ.บรมไตรโลกนาถ โทร.252510-4 กรุงเทพฯ.
279-1036, 278-1749 จำนวน 135 ห้อง ราคา 650-2,500 บาท

บ้านสาวชนนาราชชาติ ถ. สนามบิน โทร. 242060 จำนวน 24
ห้อง ราคา 90-240 บาท

โรงแรมป่านสมบัติ ถ.สุภาวดี โทร. 258425, 258944 จำนวน 62
ห้อง ราคา 120-290 บาท

โรงแรมโพธิ์ ถ.บรมไตรโลกนาถ โทร. 252411-5 กรุงเทพฯ.
215-7110-2 จำนวน 240 ห้อง ราคา 1,049-2,595 บาท

โรงแรมราชวงศ์ ถ.มิตรภาพ โทร. 259569, 241789 จำนวน 90
ห้อง ราคา 200-600 บาท

โรงแรมราชพฤกษ์ ถ.พระองค์ดำ โทร.258788 จำนวน 123 ห้อง
ราคา 900-3,000 บาท กรุงเทพฯ.229-4496 เกษต์เฮาส์ 78 ห้อง
ราคา 236-350 บาท โทร. 251230

โรงแรมลาฟาโลมา ถ.ศรีธรรมไตรปิฎก โทร. 217930-6 กรุงเทพฯ.
238-1869 จำนวน 249 ห้องราคา 1,200-12,000 บาท

โรงแรมลอนดอน ถ.สุภาวดี โทร. 219500 จำนวน 11 ห้อง ราคา
100-200 บาท

โรงแรมวังแก้ว ถ.เทพารักษ์ โทร. 245581-8 จำนวน 85 ห้อง
ราคา 550-1,300 บาท

โรงแรมวิเวก ถ.ประสงค์ประสาทร โทร. 244933-4, 219146-
7 จำนวน 45 ห้อง ราคา 240-440 บาท

โรงแรมสมัยนิยม ถ.เอกาทศรถ โทร. 247527 จำนวน 39 ห้อง
ราคา 350-450 บาท

โรงแรมสยาม ถ.อาทิตย์วงศ์ โทร. 258844, 219434 จำนวน 39
ห้อง ราคา 150-300 บาท

โรงแรมสุขกิจ ถ.พุทธบูชา โทร. 258876 จำนวน 17 ห้อง ราคา
150-250 บาท

โรงแรมอมรินทร์นคร ถ.เจ้าพระยา โทร.219069-75 จำนวน 128
ห้อง ราคา 600-3,000 บาท

โรงแรมอมรินทร์ลาภ ถ.พระองค์ขาว โทร. 220999 จำนวน 305
ห้อง ราคา 1,000-5,500 บาท

โรงแรมอินทรา ถ.ศรีธรรมไตรปิฎก โทร.259188, 259638,
258085 จำนวน 49 ห้อง ราคา 250-800 บาท

โรงแรมอุทอง ถ.พระองค์ดำ โทร. 210424-7 จำนวน 96 ห้อง
ราคา 450- 700 บาท

โรงแรมเอเชีย ถ.เอกาทศรถ โทร.258378 จำนวน 13 ห้อง ราคา
150-450 บาท

โรงแรมอุณหจักร ถ.สุภาวดี โทร. 258387, 219834-5 จำนวน
17 ห้อง ราคา 100-300 บาท

ที่พักในเขตอำเภอวังทอง

วังน้ำเย็นรีสอร์ท กิโลเมตรที่ 46 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก โทร.
293411-5 กรุงเทพฯ.318-8895-6 จำนวน 35ห้อง ราคา 800-
4,500 บาท

ธารทองรีสอร์ท กิโลเมตรที่ 49 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก โทร. 245017
จำนวน 10 ห้อง ราคา 400-1,200 บาท

เอส ที อี กิโลเมตรที่ 53 ถ.พิษณุโลก-หล่มสัก โทร. 293402-4
จำนวน 15 ห้อง ราคา 500-3,500บาท

เรน ฟลอเรสท์ ต. แก่งโสภา โทร.293085-6 กรุงเทพฯ.435-
5871 จำนวน 15 ห้อง ราคา 1,000-1,800 บาท

ที่พักในเขตอำเภอบางระกำ

สวนทรัพย์วิธอร์ถ ถ. พิษณุโลก-บางระกำ โทร. 371210, 371088
จำนวน 15 ห้อง ราคา 1,000-3,000 บาท

ที่พักในเขตอำเภ�푼ทรามพิราม

พรมพิรามสวนน้ำวิธอร์ถ โทร. 369010, 246414 จำนวน 39
ห้อง ราคา 900-20,000 บาท

ร้านอาหาร (รหัสทางไกล 055)

เกษนิภา ถ. พุทธบูชา โทร. 241333 (11.00-01.00 น.)
แก่งไทรวิธอร์ถ ถ. มิตรภาพ โทร. 259968 (18.00-01.00 น.)

ช้างเผือกคาเฟ่ โรงแรมช้างเผือก โทร.258822 (08.00-01.00 น.)
สวนใจ (ภูหินร่องกล้า) ถ.อุดรดำริห์ โทร.01-953-5380

แดง 78 ถ.สนามบิน โทร. 251757 (11.00-01.00 น.)

ศาลิฟู โรงแรมน่านเจ้า โทร. 259511-3 (06.00-01.00 น.)
ทีโอปแลนด์ภัตตาคาร ถ.บรมไตรโลกนาถ โทร.2525524.00 น.)
เทพนคร โรงแรมเทพนคร โทร. 251817(06.00-24.00 น.)
ทิพย์รส 9/11 ถ. สุภาวดี โทร. 258200 (11.00-22.00 น.)
เทียนทองหมูจุ่ม ถ.พิษณุโลก-วังทอง (ทางเข้าค่ายบรมไตรโลกนาถ)
ปักกิ่ง ถ. สุภาวดี (01.00-24.00 น.)
ผักบุ้งเห็ดฟ้า ตลาดไธสงริมน้ำ โทร. 251348 (08.00-04.00 น.)
แพอาหารสองแคว 21 ถ.พุทธบูชา โทร.242167(10.00-23.00 น.)
แพอาหารฟ้าไทย ถ.วังจันทร์ โทร. 242743 (10.00-23.00 น.)
พะเยาว์เบเกอรี่ ถ. เอกาทศรถ โทร. 247717 (07.00-23.00 น.)
ฟังก์ข้าวมันไก่ ถ. พระยาเสือ โทร. 244275 (08.00-22.00 น.)
ร้านอาหารเพื่องฟ้า ถ. สนามบิน (10.00-23.00 น.)
วังทอง(ภูหินร่องกล้า)อ.นครไทยโทร.01-982-45273667
สวนอาหารเพื่องฟ้า ถ.พิษณุโลก-วังทอง โทร.244406
ห้องอาหารภัตตาคาร โรงแรมราชพฤกษ์ โทร. 258788-9
ห้องอาหารมังคละ โรงแรมโพธิ์ โทร. 252411-5
ห้องอาหารมือไทย ถ.สนามบิน โทร.218862-4 (10.00-23.00)
อสังค์ โรงแรมอมรินทร์ โทร. 258588 (06.00-24.00 น.)

บริษัททัวร์และบริการรถเช่า (รหัสทางไกล 055)

เมณฑร ทัวร์ 316/32 ถ. สนามบิน โทร. 211141
วังทองทัวร์ 55/37 ศูนย์การค้าสุริย์ โทร. 259973, 219510-3
เอเบิลทัวร์แอนด์แทรเวล ศูนย์การค้าสุริย์ โทร.242206
เอวิสพิษณุโลก 38 ถ.สนามบิน โทร.242060, 211554-5

ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
สงวนลิขสิทธิ์ หากนำไปจัดพิมพ์เพื่อการจำหน่าย

จัดทำโดย
งานพัฒนาข่าวสาร
กองบริการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
(สำนักงานใหญ่)
4 ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพฯ 10100

โทร. 2810422 (อัตรา 20 หมายเลข)